

ROLE-PLAYING IN TEACHING OF INTEGRATED SUBJECTS
FOR PRATHOM ONE

Miss Wimonrat Chaisit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education
Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การแสดงผลบาทสมมติในการสอนกลุ่มบูรณาการสำหรับชั้นประถม
ปีที่ ๑

โดย

นางสาววิมลรัตน์ ชัยสิทธิ์

แผนกวิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วารี ธีระจิตร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

Sakon Nakhon Rajabhat University

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประภินธุ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ศศิมา แรมมณี

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศศิมา แรมมณี)

วารี ธีระจิตร

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วารี ธีระจิตร)

ประคอง กรวรรณสุต

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ประคอง กรวรรณสุต)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การแสดงบทบาทสมมติในการสอนกลุ่มบูรณาการสำหรับชั้นประถม
ปีที่ ๑

ชื่อนิสิต   นางสาววิมลรัตน์ ชัยสิทธิ์

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วารีย์ ธีระจิตร

แผนกวิชา   ประถมศึกษา

ปีการศึกษา   ๒๕๒๑

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย ๔ ประการคือ ๑) เพื่อศึกษาวิธีการ
กระบวนการแสดงบทบาทสมมติ ๒) เพื่อสร้างตัวอย่างบทเรียนที่ใช้วิธีแสดงบทบาท
สมมติโดยเลือกเรื่อง "การรักษาความสะอาดและความสวยงามของธรรมชาติ"
จากแผนการสอนฉบับบูรณาการ ปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ ๓) เพื่อทดลองหาประสิทธิภาพ
ของตัวอย่างบทเรียนที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ๘๐/๘๐ ๔) เพื่อเปรียบเทียบ
สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติกับวิธีเรียนแบบธรรมดา

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. สร้างตัวอย่างบทเรียนที่ใช้วิธีแสดงบทบาทสมมติ และแบบฝึกหัดหลังเรียน
เรื่อง "การรักษาความสะอาดและความสวยงามของธรรมชาติ" โดยแบ่งเนื้อหา
ออกเป็น ๓ หน่วยย่อย

๒. นำตัวอย่างบทเรียนและแบบฝึกหัดไปทดลองหาประสิทธิภาพแบบกลุ่ม
เพื่อปรับปรุงให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ๘๐/๘๐

๓. สร้างแบบสอบ และวิเคราะห์แบบสอบ หาอำนาจจำแนก (Power of Discriminant) ได้ .๒๔ ถึง .๖๐ ระดับความยาก (Level of difficulty) ได้ .๓๖ ถึง .๘๒ และมีความเที่ยง (Reliability) .๗๕

๔. นำตัวอย่างบทเรียน แบบฝึกหัด และแบบสอบที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ กับกลุ่มตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลอง และนำเนื้อหาจากตัวอย่างบทเรียนไปสอบ ตัวอย่างประชากรกลุ่มควบคุมโดยวิธีธรรมดา

ผลการวิจัย

๑. ตัวอย่างบทเรียนที่ใช้วิธีแสดงบทบาทสมมติ มีประสิทธิภาพ ๘๘.๘๒/๘๘ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

๒. การเรียนด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติ และวิธีธรรมดา ทำให้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

๓. สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติ และวิธีธรรมดา ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๑

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. The learning unit and the exercise were experimented on small group in order to get an improvement to the 80/80 standard.

3. The test was developed and then analysed. The Power of Discriminant was .24 to .60, the Level of Difficulty was .36 to .82 and the Reliability was .75

4. The experimental group was taught by the role-playing method and the control group by the ordinary method.

Results :

The results of this study indicated that

1. The learning unit employing the role-playing technique was efficient at 89.82/88, Higher than the ^{set} standard.

2. The post-test score was significantly higher than that of the pre-test at the .01 level, indicating that, after the learning with both the role-playing method and the ordinary one, the students' score was increased.

3. The students' achievements, either resulting from the role-playing method or the ordinary method, were not different, at the .01 level.

กิติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ โดยได้รับความกรุณาจาก
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาริ ธีระจิตร ผู้ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ
 ตลอดเวลาที่ทำงานวิจัยครั้งนี้ รองศาสตราจารย์ ประคอง กรวรรณสุต ผู้ให้กำลังใจ
 และคำแนะนำ เกี่ยวกับการวิเคราะห์และเสนอแนะข้อมูลทางสถิติ
 และรองศาสตราจารย์ ดร.ทศนา แชนมณี ผู้เสนอแนะและกระตุ้นให้เกิดความสนใจใน
 การทำงานวิจัยเรื่องนี้ ตลอดทั้งให้กำลังใจ คำแนะนำ และความเอื้อเฟื้อในการ
 ให้ยืมเอกสารต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจของอาจารย์ทุกท่าน และขอกราบ
 ขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณาจารย์โรงเรียนบ้านปงสนุก อำเภอเมือง
 จังหวัดลำปาง คณาจารย์โรงเรียนประถมบางแค และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 อาจารย์เน่งน้อย รัชเวทย์ อาจารย์ประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนประถมบางแค
 ผู้ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และคำแนะนำในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์
 มากในการแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น

ขอขอบคุณ คุณภัทรนันท์ พิชยะ คุณจิรพร หานันชณาลัย คุณศัลยา เรืองศิริ
 เพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโทปีที่ ๒ แผนกวิชาประถมศึกษา ที่ให้กำลังใจ และช่วยเหลือ
 งานวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลงด้วยดี

ความดีของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบแก่ คุณพ่อ คุณแม่ และคณาจารย์
 แผนกวิชาประถมศึกษาทุกท่าน

วิมลรัตน์ ชัยสิทธิ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ

บทที่

๑. บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
ความมุ่งหมายของการวิจัย	๔
สมมติฐานของการวิจัย	๕
ขอบเขตของการวิจัย	๕
วิธีดำเนินการวิจัย	๖
ความจำกัดของการวิจัย	๗
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๘
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	๘
๒. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๑
ความหมายของการแสดงบทบาทสมมติ	๑๑
วิวัฒนาการและความเป็นมา	๑๖
ประโยชน์ของการแสดงบทบาทสมมติ	๑๘
ประเภทของการแสดงบทบาทสมมติ	๒๑
วิธีการและเทคนิคในการแสดงบทบาทสมมติ	๒๒

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
หลักการนำบทบาทสมมติไปใช้ในการเรียนการสอน	๒๒
กระบวนการในการนำบทบาทสมมติไปใช้	๒๔
บทบาทครูในการใช้บทบาทสมมติ	๔๑
๓. วิธีดำเนินการวิจัย	๔๖
การเตรียมตัวเพื่อดำเนินการวิจัย	๔๖
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	๔๗
การเลือกตัวอย่างประชากร	๔๗
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๘
การวิเคราะห์ผล	๕๐
๔. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๕๓
๕. สรุปการวิจัย ผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	๖๔
สรุปการวิจัย	๖๔
ผลการวิจัย	๖๕
อภิปรายผลการวิจัย	๖๖
ขอเสนอแนะ	๖๗
บรรณานุกรม	๖๘
ภาคผนวก	๗๗
ประวัติผู้วิจัย	๑๒๘

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

๑. คะแนนการทดสอบประสิทธิภาพของตัวอย่างบทเรียน ที่ใช้วิธีแสดง
บทบาทสมมติ ครั้งที่ ๑ . . . . . ๕๖
๒. คะแนนการทดสอบประสิทธิภาพของตัวอย่างบทเรียน ที่ใช้วิธีแสดง
บทบาทสมมติ ภาคสนาม ๕๘
๓. เปรียบเทียบผลการสอบก่อนสอนและหลังสอน ของกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม ๖๒
๔. เปรียบเทียบผลการสอบหลังสอนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่ม
ควบคุม ๖๓

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย